

**PIYANO EĞİTİMİNDE KULLANILAN BAŞLANGIÇ
METODLARINDAN “J.A.BURKARD”IN (BAND I) HEDEF-HEDEF
DAVRANIŞ VE İÇERİK YÖNÜNDEN İNCELENMESİ**

Aylin TOKCAN

76336

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
(MÜZİK EĞİTİMİ)**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

26776

**Mayıs 1998
ANKARA**

**T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

Aylin TOKCAN tarafından hazırlanan PİYANO EĞİTİMİNDE KULLANILAN BAŞLANGIÇ METODLARINDAN "J.A.BURKARD"IN (BAND I) HEDEF-HEDEF DAVRANIŞ VE İÇERİK YÖNÜNDEN İNCELENMESİ adlı bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak uygun olduğunu onaylarım

Yrd.Doç. İpek KIVRAK

Tez Yöneticisi

Bu çalışma, jürimiz tarafından Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Gülşen SİMŞEK

Üye : Doç. Neuhiz ERCAN

Üye : Doç. Gül GİMEN

Üye : Doç. Ali SEVGİ

Üye : Yrd. Doç. N. İpek KIVRAK (Danışman)

Bu tez Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.

B. Atasoy

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	i
ABSTRACT	ii
TEŞEKKÜR	iii
ŞEKİLLERİN LİSTESİ.....	iv
ÇİZELGELERİN LİSTESİ	v
SİMGELER VE KISALTMALAR	vi
1. GİRİŞ.....	1
2. YÖNTEM	9
2.1. Evren.....	9
2.2. Örneklem	9
2.3. Verilerin Toplanması.....	9
2.4. Veri Kaynaklarının İncelenmesi ve Verilerin Çözümlemesinde Ele Alınan “Çağdaş Öğretim Programı” Modeli.....	10
3. BULGULAR	11
3.1. Tutuş Pozisyonu Kısmı ve Çalışmaların Çözümlemesi İle Elde Edilen Devinişsel Hedef ve Hedef Davranışlara İlişkin Bulgular	11
3.1.1. Devinişsel hedef ve hedef davranışların genel görünümü	33
3.2. Metod’un Çözümlemesi İle Elde Edilen Bilişsel Hedef ve Hedef Davranışlara İlişkin Bulgular	36
3.2.1. Bilişsel hedef ve hedef davranışların genel görünümü.....	38
3.3. Metod’un Çözümlemesi İle Elde Edilen Duyuşsal Hedef ve Hedef Davranışlara İlişkin Bulgular	38

	Sayfa
3.3.1. Duyuşsal hedef ve hedef davranışların genel görünümü	39
3.4. Metod'un İçerik (Kapsam) Yönünden İncelenmesi Sonucu Elde	
Edilen Yorumlar	39
4. SONUÇ VE ÖNERİLER	41
KAYNAKLAR.....	44
EKLER	45
ÖZGEÇMİŞ.....	49

**PIYANO EĞİTİMİNDE KULLANILAN BAŞLANGIÇ
METODLARINDAN “J.A.BURKARD”IN (BAND I) HEDEF-HEDEF
DAVRANIŞ VE İÇERİK YÖNÜNDEN İNCELENMESİ
(Yüksek Lisans Tezi)**

Aylin TOKCAN

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Mayıs 1998**

ÖZET

Bu araştırmanın “özü” A.BURKARD’ın Piyano Çalmak İçin Yeni Öğretiler adlı metodunun incelenmesiyle oluşmuştur. Piyano başlangıç eğitiminde kullanılan kaynak kitapların taranması görüşme ve deneysel çalışmalarla ortaya çıkarılmıştır. Çıkan sonuç, A.BURKARD’ın P.Ç.İ.Y.Ö. adlı metodunun en çok kullanılan metod olduğunu göstermiştir. Bu nedenle adı geçen metodun Hedef, Hedef davranışlar ve içerik açısından kapsadığı konular ve bu konulara ilişkin piyano çalma teknikleri saptanmıştır. Araştırma için gerekli olan veriler metodun tümünde yer alan piyano çalmada gerekli teknik çalışmalarla ve orta Do yöntemiyle üretilmiş etüdlerin “metod çözümleme” yöntemiyle incelenmesi sonucu elde edilmiştir. Bu araştırmanın Piyano eğitimine başlangıç programlarının; “çağdaş öğretim programları öğeleri” doğrultusunda geliştirilmesi, hazırlanması ve uygulanmasında önem taşıması ve benzeri çalışmalara örnek oluşturması düşünülmektedir.

Bilim Kodu : 500 10 19
Anahtar Kelimeler : Piyano, Orta Do, Metod
Sayfa Adedi : 61
Tez Yöneticisi : Yrd.Doç. İpek KIVRAK

**A STUDY ON THE OBJECTIVE, BEHAVIORIAL OBJECTIVE AND
CONTENTS OF A.BURKARD (BAND I) STUDY BOOK WHICH IS
ONE OF THE ELEMANTARY STUDY BOOKS OF THE
PIANO EDUCATION
(M.Sc. Thesis)**

Aylin TOKCAN

**GAZİ UNIVERSITY
INSTITUTE OF SCIENCE AND TECHNOLOGY
May, 1998**

ABSTRACT

The main idea of this thesis composed of the research of “The New Principles for Playing the Piano” written by A.BURKARD. Searching of the resource books that is used at the beginning of piano education is created with interviews and experimental studies. As a result, the method called “The New Principles for Playing the Piano” is the most used one, because of that the topics of the method previously mentioned is investigated from the point of view of its objective, objective behavior and contents. In this way, there have been observed several piano playing technics. The datas for research is constituted with technical studies for playing the piano as mentioned in the whole method and with the studies produced by “Intermediate Do Method” by the help of “The Method Analysis” method. This research is thought to be an example on elementary piano education with respect to its preparation, improvement and implementation considering to “Contemporary Education Program Values”.

Science Code : 500 10 19

Key Words : Piano, Intermediate Do, Method.

Page number : 61

Advisor : Yrd.Doç. İpek KIVRAK

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın gerçekleşmesinde, bana ihtiyacım olan her türlü destek ve ilgiyi gösteren, değerli bilgilerinden faydalandığım danışman hocam Sayın Yrd.Doç. İpek KIVRAK'a teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca bu süre boyunca benden maddi-manevi desteklerini esirgemeyen aileme de sonsuz teşekkürler sunarım.

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil	Sayfa
Şekil 3.1. Tutuş pozisyonu kısmında kapsanan hedef ve hedef davranışlar	12
Şekil 3.2. 2 no'lu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar	
Şekil 3.3. 3 ve 4 no'lu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar	12
Şekil 3.4. 5 no'lu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar.....	13
Şekil 3.5. 6 ve 7 no'lu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar	13
Şekil 3.6. 8 no'lu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar.....	14
Şekil 3.7. 11 no'lu “ “ “ “ “	14
Şekil 3.8. 13 no'lu “ “ “ “ “	15
Şekil 3.9. 15 no'lu “ “ “ “ “	15
Şekil 3.10. 16 no'lu “ “ “ “ “	16
Şekil 3.11. 17 no'lu “ “ “ “ “	17
Şekil 3.12. 18 no'lu “ “ “ “ “	17
Şekil 3.13. 20 no'lu “ “ “ “ “	18
Şekil 3.14. 21 no'lu “ “ “ “ “	18
Şekil 3.15. 22 no'lu hedef çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar	19
Şekil 3.16. 23 no'lu “ “ “ “ “	20
Şekil 3.17. 25 no'lu “ “ “ “ “	20
Şekil 3.18. 26 no'lu melodik “ “ “ “ “	21
Şekil 3.19. 28 no'lu “ “ “ “ “	21
Şekil 3.20. 29 no'lu “ “ “ “ “	22
Şekil 3.21. 30 no'lu “ “ “ “ “	22
Şekil 3.22. 31 no'lu “ “ “ “ “	23
Şekil 3.23. 34 no'lu “ “ “ “ “	23
Şekil 3.24. 36 no'lu “ “ “ “ “	24
Şekil 3.25. Ritmik çalışmalarda kapsanan hedef ve hedef davranışlar.....	24

Şekil					Sayfa
Şekil 3.26.	44 no'lu melodik	“	“	“	“..... 25
Şekil 3.27.	47 no'lu	“	“	“	“..... 25
Şekil 3.28.	51 no'lu	“	“	“	“..... 26
Şekil 3.29.	3. Bölümde kapsanan	“	“	“	“..... 26
Şekil 3.30.	52 no'lu çalışmada kapsanan	“	“	“	“..... 27
Şekil 3.31.	55 no'lu melodik	“	“	“	“..... 27
Şekil 3.32.	55 no'lu sayfada	“	“	“	“..... 28
Şekil 3.33.	57 no'lu melodik	“	“	“	“..... 28
Şekil 3.34.	60 no'lu çalışmada	“	“	“	“..... 29
Şekil 3.35.	59 no'lu çalışmada	“	“	“	“..... 29
Şekil 3.36.	65 no'lu melodik	“	“	“	“..... 30
Şekil 3.37.	69 no'lu	“	“	“	“..... 30
Şekil 3.38.	69 no'lu çalışmada	“	“	“	“..... 31
Şekil 3.39.	76 no'lu	“	“	“	“..... 31
Şekil 3.40.	79 no'lu	“	“	“	“..... 32

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge	Sayfa
Çizelge 3.1. Devinişsel hedef ve hedef davranışların genel görünümü, toplam sayısı, hedef alanı basamağı ilgili olduğu kısım ve davranış sayısı.....	33
Çizelge 3.2. Metodta kapsanan bilişsel hedef ve hedef davranışlar	36
Çizelge 3.3. Bilişsel hedef ve hedef davranışların toplam sayısı ve hedef alanı basamağı	38
Çizelge 3.4. Metodta kapsanan duyuşsal hedef ve hedef davranışlar.....	38
Çizelge 3.5. Duyuşsal hedef ve hedef davranışların toplam sayısı ve hedef alanı basamağı.....	39
Çizelge 3.6. Metodta kapsanan hedefler ve hedef davranışların toplam sayısı	39

SİMGELER VE KISALTMALAR

Kısaltmalar

LEGATO	Bağlı. Birlikte, bağlı, notaların kesintisiz birbirini izlemesi gerektiğini belirtir.
STACCATO	Kısa kesik. Notaların birbirinden ayrı, kısa, kesik çalınacağını belirtir.
METOD	Yol. Hedeflenen amaca ulaşmak için adım adım İzlenmesi gereken aşamalar olarak tanımlanabilir.
METOD ÇÖZÜMLEME	Metod'un hedef, hedef davranışlar ile içerik açısından ayrıştırılması
DUATE	Parmak numarası
KONTRPUAN	Ezgisel çizgilerin ve onların birbiri üzerine getirilmelerinin bilimidir. Müziği yatay görünüş açısından inceler.
SENKOP	Ritmik öge, bir ölçünün/notanın son zamanını bir sonraki ölçünün/notanın ilk zamanına bağlamak.
RİTM	Tartım. Melodi ve armoniden sonra, bir müzik yapısının oluşmasını, bir müzikal söylem doğmasını sağlayan üçüncü temel öge.
VARYASYON	Çeşitleme. Bir melodiye, ikinci derecedeki öğelerini değiştirerek bir başka biçim verme sanatı.
KANON	Bir besteleme tekniği, müzik formu. Bir temel melodiyi iki yada daha çok sesin değişik zamanlarda ya da başka perdelere ve birbirini taklit ederek oluşturdukları bütün.
FUGE	Bir besteleme türü. Konu denilen kısa fakat üretici özellikteki bir temanın benzetmelerle işlendiği kontrpuant üslubu.
THEMA	Bir müzik yapısını oluşturan temel fikir.

MOTİF	Bir müzik yapıtının tümüne ya da bir bölümüne çeşitli yönlerden birlik sağlayan belirleyici küçük birim.
MÜZİKALİTE	Musiki kabiliyet ve içten gelen musiki duyarlılık
TONALİTE	Eksen. Merkez olarak alınan bir sesin çevresinde düzenlenen müzik parçası.
ETÜD	Çalgı ya da seste tekniği ilerletmek için yazılmış müzik parçaları
DİZİ	Gam. Tonikten, toniğe sayılan ses grubu.
DOĞAÇLAMA	Emprovizasyon. Hazırlıksız, armoniye uygun belli formlarda içten geldiği gibi çalmak ya da söylemek.
ATONAL MÜZİK	Eksensiz ikiden çok sesin birlikte oluşturdıkları, bu nedenle "armonik", "müzik sesi" ya da "müzikal ton" diye tanımlanan armoninin bulunmadığı müzik türü.
ARMONİ	Uyum. Çok sesli müziğin temel öğelerinden biri. İki yada daha çok sesin birlikte tınlamasıyla oluşan ve kulağı rahatsız etmeyen bir sesler bütünüdür.
ÇOK TONLULUK	Bir müzik yapıtında birbirinden bağımsız tonalitelerin birlikte kullanılması.
OKTAV	Sekiz seslik aralık
P.Ç.İ.Y.Ö.	Piyano çalmak için yeni öğretiler
H.A.B.	Hedef alanı basamağı
Dv.	Devinişsel
Bl.	Bilişsel
Dy	Duyuşsal
DS	Davranış sayısı
İ.O.Ç.	İlgili olduğu çalışma
İ.O.K.	İlgili olduğu kısım
SN	Sıra no
HS	Hedef sayısı

1. GİRİŞ

İnsan hayatında önemli bir yer tutmakta olan müzik “belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş seslerden oluşan estetik bir bütündür” [1].

Müzik, bireyi ana karnından itibaren müzikle dolu bir ortamda geliştirip, ergenleştirip onun duyularını, ruhsal gelişimini olumlu yönde etkilemektedir. Nietzsche’ye göre “Bütün sanatlar içinde yapısı gereği, insan duyularını en çok avucu içine alan fiziksel olarak insanı büyüleme gücü en yüksek olan sanattır müzik” [2]. Günümüzde müzik sanatının insan üzerindeki etkisinin bu kadar güçlü olduğu bilindiği halde müzik eğitimi gözardı etmek, önemsememek imkansızdır. Ülkemizde bu bilincin gelişmeye başlaması Cumhuriyet tarihimizin başlangıcına dayanmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşuyla birlikte kültürel ve eğitsel reformlar başlamıştır. 1924’de yürürlüğe giren Tevhidi Tedrisat Kanunu ile eğitim ve öğretim programları bütünselliğe kavuşturulmuş ve “müzik dersi” müfredat programlarında yer almıştır.

Yeni kültür politikaları doğrultusunda kurumlaşmalara gidilmiş, 1923’de “Darüelhan” İstanbul’da batı müziği bölümüyle yeniden açılmış, 1924’de Ankara’da “Musiki Muallim Mektebi” hizmete girmiştir. 27 Nisan 1924’de İstanbul’dan Ankara’ya Musiki Humayun getirilerek “Riyaset-i Cumhur Musiki Heyeti” adını almıştır. 1936’da da Musiki Muallim Mektebi “Konservatuar”a dönüşmüş, 1937/38 öğretim yılında ise öğretmen yetiştirme görevi de, “Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Terbiye Enstitüsü”nde açılan müzik şubesinde sürdürülmeye devam etmiştir.

Zaman içindeki çeşitli gelişmelerle müzik kurumları çeşitlenerek artmış olmasına karşın, Atatürk'ün yeni bir devlet kurma aşamasında yapmış olduğu yeniliklerle kıyaslandığında, günümüzdeki sanat kurumları oldukça kısıtlı sayıdadır. Ancak bu konu ayrı bir araştırmayı gerektirmektedir.

Atatürk 1934 yılında Nutkunda “Bir ulusun yeni değişikliğinde ölçü. musikide değişikliği alabilmesi ve kavrayabilmesidir” [4] demiş ve Türk müzikçisine inkılapları doğrultusunda kültür dünyasında layık olduğu yeri eşit ve haklı olduğu bir biçimde alabilme gücü sağlamıştır.

Müzik Eğitimi tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de üç ana alanda toplanmaktadır.

1. Genel Müzik Eğitimi
2. Amatör (Özengen) Müzik Eğitimi
3. Profesyonel (Mesleki) Müzik Eğitimi

GENEL MÜZİK EĞİTİMİ : İş-Meslek, okul, bölüm, kol/dal ve program ayrımı gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada, herkese yönelik olup. sağlıklı ve dengeli bir insanca yaşam için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar [1.].

AMATÖR (ÖZENGEN) MÜZİK EĞİTİMİ : Müziği ya da müziğin belli bir dalını yalnız zevk için öğrenen, yapan kimselere yönelik olup. zevk ve doyum sağlamaya bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmeye ilişkin müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar [3].

PROFESYONEL (MESLEKSEL) MÜZİK EĞİTİMİ : Yetenekli bireylerin müziği meslek olarak edinmeleri ve alanlarında uzmanlaşması için gerçekleştirilen müzik eğitimidir [1]. Türkiye’de genel müzik eğitimi tüm

anaokulları, ilk ve orta dereceli okullarda zorunlu ders olarak görülmekte, liselerde ise seçmeli ders olarak işlenmektedir.

Amatörler için yaygın çalışmalar sürdürülmektedir. Müzik eğitimi veren dernekler, kurslar, özel okullar, özel korolar ve konservatuvarlar bünyesinde çeşitli etkinlikler sürdürülmekte ve her geçen gün talepler giderek artmaktadır. Sanatçı yetiştirmeyi amaçlayan kurumlar ise şunlardır : H.Ü. Ankara Devlet Konservatuvarı, İstanbul Ü., Devlet Konservatuvarı, Mimar Sinan Ü., İstanbul Devlet Konservatuvarı, Adana Çukurova Ü., Devlet Konservatuvarı, Ankara Bilkent Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Türk Müziği dalında eğitim veren konservatuvarlarda şu üniversiteler kapsamındadır. İstanbul Teknik Ü., İzmir Ege Ü., Gaziantep Ü.

Müzik Eğitiminde temel olan öğrencinin müzikal gelişimini sağlamaktır. Müziğin amacı “güzeli ifade etmek” olduğuna göre öğrenciden önce bu beklenmeli, ön planda teknik yeteneğin değil, ifade zenginliğinin ve öğrencinin içindeki müzik duygusunu dışarı vurabilmesine yardımcı olmak gerekmektedir. Teknik kuşkusuz her alanda önemlidir, ama tek başına hiç bir zaman bir varlık oluşturmamaktadır. Teknik güzeli yaratma ve ifade etmek için gereken bir güçtür [3]. Demek ki, izlenecek yol öğrencide müzik duygusunu geliştirecek ve onun icra yönünü parlatacak bir yöntemdir. İşte burada eğitimciye önemli rol düşmektedir. Öğrenciyi yıldırmadan, bu becerilerin kazandırılacağı bir yöntem kullanılmalıdır.

Doğru teknik temellerin oluşturulması ile ilgili olarak piyano çalgısı özellikle mesleksi müzik eğitiminde, önemle yer alan ve alan dersleriyle doğrudan ve dolaylı olarak ilişkisi olan bir çalgıdır. İşlevsel ve verimli kullanımı alan derslerindeki başarıyı da doğrudan etkilemektedir. Bu yüzden başlangıç için

uygun metodların kullanılmasıyla öğrencinin başarısı olumlu olup, sağlam temeller oluşturmaktadır.

“Metod” sözcük anlamıyla “yol” demektir. Genel anlamıyla hedeflenen amaca ulaşmak için adım adım izlenmesi gereken aşamalar olarak tanımlanabilir. Kısa sürede öğrenciden iyi verim alabilmek için, eğitim-öğretim programlarına ve amaca uygun metodlarla çalışmak gerekmektedir [6].

Bu araştırma, piyano başlangıç metodlarından biri olan J.A. BURKARD’ın P.Ç.İ.Y.Ö. adlı metodunun incelenmesi olması nedeniyle, piyano başlangıç metodlarına genel bir bakış yararlı olacaktır. Piyano’da başlangıç eğitimi programlarına girişim yaklaşık iki yüzyıl öncesine dayanmaktadır. D.G.TURK, L.KÖHLER, I.KALKBRENNER gibi besteciler piyano başlangıç metodları edebiyatının öncüleri olmuşlardır [6].

İlk piyano metodlarında, genellikle her iki elin uzun süre sol anahtarında çalıştırıldığı, ezgilerin basit olduğu ve sol elin ihmal edildiği, ellerin bağımsız kullanımına önem verilmediği dikkat çekmektedir. Fakat çağımızda bilim ve teknolojiye ilerlemeler ve beraberinde gelen modern ve çağdaş yaşam biçimi piyano eğitiminin de gelişip çağdaş bir yol almasını gerektirmiştir.

Piyano başlangıç metodları izledikleri yöntemler açısından dört ayrı grupta toplanmaktadır :

1. Orta do yöntemi
2. Landmark yöntemi
3. Çok tonlu yöntem
4. Aşamalı çok tonlu yöntem.

1. Orta Do Yöntemi :

A.Burkard'ın 1906'da geliştirdiği bu yöntem piyano başlangıç eğitiminde bir devrim sayılabilir. Ve ondan sonra geliştirilen diğer başlangıç metodlarının da çıkış noktası sayılmaktadır. Orta Do yönteminde, her iki el orta do tuşu üzerindeki 1. Parmaklar ile başlamaktadır. Orta do notası Fa ve Sol anahtarları arasında bir köprü oluşturmaktadır. Birinci parmakların ardından aşamalı olarak diğer parmaklar simetrik hareketler içerisinde kullanılmaktadır. Geleneksel orta do yönteminde parçalar çoğunlukla Do-Sol-Fa Majör tonlarındadır. Aralıklar, akor yapısı, armonizasyon vb. kavramlara yer verilmez veya metodun sonlarına doğru değinilir. Orta Do yöntemini esas alan başlıca metodlar; A.BURKARD, F.EMONTS. J.W.THOMPSON, D.AGAY [6].

2. Landmark Yöntemi :

Landmark yönteminin esasını, görsel algılama yolu ile klavyenin tümünü keşfetmek oluşturur. Nota okuma ve tuşların yerini kolayca bulma becerisini geliştirmek amacı ile bazı notalar sınır işareti olarak belirlenir. Örneğin; sınır işareti olarak çift dizekte en kalından en inceye doğru sıralanan beş adet Do notasından yararlanılarak diğer tuşların yerleri öğretilir. Bu yöntemi esas alan birtakım metodlar; F.CLARK-L.GOSS The Music Tree, WOLTER-CAROL NOONA. The Pianist [6].

3. Çok Tonlu Yöntem :

Bu yöntem diğer başlangıç yöntemlerinden farklı bir yol izlemektedir. Öğretim programının ilk birkaç ayı içerisinde beş parmak konumunda 12 Majör ton öğrenilmekte armoni bilgisi yoğun olarak verilmekte, nota okuma aralık

ilişkileri kurularak geliştirilmektedir [6]. Fakat bu yöntem genel olarak her bireye uygulanması güç olan, her yaş gurubuna hitap etmeyen, daha çok mesleksel eğitim alan özel yetenekli öğrencilerde izlenmesi gereken bir yoldur. Bu yöntemi esas alan metodların bazıları şunlardır :

R.PACE, Music For Piano, W.PALMER-M.MANUS-A.V.LETHCO Alfred's Basic Adult Piano Course.

4. AŞAMALI ÇOK TONLU YÖNTEM

Çok tonlu yöntemin bir kaç yıllık çalışma içerisinde ve her ton gurubunu öğrenmesi için yeni başlayan öğrenciye yeterli süre bırakacak şekilde uygulanması, bu yöntemin temelini oluşturmaktadır. Bu yöneme örnek olarak başlıca metodlar; JAMES-JANE BASTIEN'in Bastien Piano Basic's metodları, WALTER-CAROL NOONA'nın The Young Pianist Series adlı eserleri gösterilebilir [6].

İzlenilen yöntem açısından incelendiğinde iki elin birbirinden uzak konumda başladığı metodlarda öğrencinin iki dizeği ve iki anahtarı bir bütün olarak algılayabilmesi ve tuşe üzerinde hakimiyet kazanabilmesi oldukça zordur. Orta do yönteminde ellerin yan yana oluşu doğru el konumunun yerleştirilmesine olanak sağlamakta ve öğrenci iki farklı anahtarı aynı anda daha kolay algılayabilmektedir [6].

İşte bu yüzden ki günümüzde çağdaş eğitim-öğretim programları çerçevesinde en çok kullanılan yöntem orta do yöntemidir. Bir eğitimci seçtiği metodun öğrencide hangi temel becerileri kazandırması gerektiğini iyi saptamalıdır. Bir metod büyük ölçüde şu özellikleri taşımalıdır :

a) Çağdaş eğitim-öğretim programlarına uygun olmalıdır.

- b) Öğrencinin yaş gurubuna, fiziksel psikolojik durumuna uygun olmalıdır.
- c) Öğrencinin ilgisini uyandırmalı, çalışmaya yönlendirmelidir.
- d) Teknik güç kazandırmalıdır.
- e) Müzikalitesini geliştirmelidir.
- f) Kuramsal bilgiler ve müzik teorisi, doğaçlama ve yaratıcı çalışmaya yer vermelidir.

Açıklamaya çalışılan bu yöntemleri benimseyen metodları incelediğimizde, Orta do yöntemiyle hazırlanmış ve kullanımda en çok sıklıkla karşımıza A.Burkard'ın P.Ç.İ.Y.Ö. adlı metodu çıkmaktadır. Buradan hareketle, araştırmanın adı ve konusu saptanarak başlangıç metodu olarak bu metodun öğrenciye kazandırdığı hedef ve hedef davranışlar incelenmiş olası eksiklikler tartışmaya bırakılmış, eğitim-öğretim programlarına uygunluğu araştırılmıştır.

A.Burkard'ın P.Ç.İ.Y.Ö. adlı metodu orta Do yönteminin çıkış noktası oluşu ve eğitimde kullanılan yöntemlere metodik bir yenilik getirmesi nedeniyle incelemeye değer bulunmuştur.

PROBLEM

1. A.Burkard'ın "Piyano Çalmak İçin Yeni Öğretiler" adlı başlangıç metodu hangi hedefleri gerçekleştirmeye yöneliktir ?
2. Yönelinen hedefler hangi hedef davranışları kapsamaktadır ?
3. Bu hedefle ve ilgili davranışlar daha çok hangi ünite ve konularla ilişkilidir?

ÖNEM

Yapılan araştırmada, piyano eğitimi ile ilgili öğretim programları uygulamasında kaynak kitap olarak kullanılan P.Ç.İ.Y.Ö. adlı metodun hedef

ve hedef davranışlarının incelenip açıklanarak öğretim programlarına ışık tutması ve devrim sayılabilecek yeni bir yöntemle yazılan bu metodun incelenmesinin benzeri çalışmalara kaynak oluşturması açısından önem taşımaktadır.

SAYILTILAR

1. Pişano eğitimi programlarının başlangıç aşamasında kullanılan A.Burkard'ın P.Ç.İ.Y.Ö adı metodu eğitim için uygunluk taşımaktadır.
2. Metodta kullanılan yöntem diğeri başlangıç metodlarındaki yöntemlerden farklılık göstermektedir.

SINIRLILIKLAR

1. Bu araştırma A.Burkard'ın P.Ç.İ.Y.Ö isimli başlangıç metodunun 1. Band'ıyla sınırla kalarak II. Band araştırmanın dışında tutulmuştur.
2. Ele alınan metod "Çağdaş Öğretim Programı Modeli" esas alınarak incelenmiştir.
3. P.Ç.İ.Y.Ö. isimli metod içerisindeki tüm çalışmalar eksiksiz incelenmiştir.
4. Araştırma Metodun bütünündeki hedef ve hedef - davranışlarla sınırlandırılmıştır.
5. Ele alınan metod çağdaş öğretim programının alt öğelerinden olan hedef-hedef davranışlar ve içerik yönünden incelenerek, öğretme durumları, sınamaya ölçme durumları ve değerlendirme bunun dışında tutulmuştur.
6. Araştırma pişano eğitimi ile ilgili öğretim programının sadece başlangıç durumu veya I.II. y.y./1. yıl kapsamaktadır. İlerki sınıflar bunun dışında tutulmuştur.

2. YÖNTEM

Araştırmada betimsel araştırma yöntemi ve teknikleri kullanılmıştır. Belgesel tarama yapılarak ilgili notlar alınmıştır. Kaynak tesbiti ve not alma işleminden sonra bu konuda daha ayrıntılı bilgi sahibi olan kişilerden bilgi alınmıştır. Araştırmada veriler “metod çözümleme” yolu ile elde edilmiş ve değerlendirilmiştir.

2.1. Evren

Bu araştırmanın evreni Türkiye’de piyano başlangıç eğitimi-öğretimi için kullanılan kaynak ders kitabı nitelikli piyano metodlarından en çok kullanılanların saptanmasıyla oluşturulmuştur.

2.2. Örneklem

Araştırmada örneklem olarak A.Burkard’ın P.Ç.İ.Y.Ö. adlı başlangıç metodu band I seçilmiştir. Bu seçimde, metodun ders kitabı niteliğini taşımasının yanısıra oldukça çok kullanılır oluşu önemli etken olmuştur. Metodun bütünü incelenerek, araştırmanın örneklemini oluşturmuştur.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırma için gerekli olan veriler, melodik çalışmaların ve metodun tümünün “metod çözümleme” yolu ile incelenmesi ve diğer ilgili kaynakların taranması ile elde edilmiştir. Çözümlemiş olan (melodik) çalışmalar III. bölümde, ilgili bulgular ve yorumlardan önce asıl kaynak % 50 oranında küçültülerek verilmiştir.

Verilerin toplanması ve incelenmesinde Prof.Dr. Ali UÇAN'ın "Çalgı metodlarını ve/veya etüd çözümleme yöntemi ile inceleme" yaklaşımından yararlanılmış ve bu alanda yapılmış nitelikli araştırmalar örnek alınmıştır.

2.4. Veri Kaynaklarının İncelenmesi ve Verilerin Çözümlemesinde Esas Alınan "Çağdaş Öğretim Programı" Modeli

Çağdaş bir öğretim programı aşağıda belirtilen 6 ögeden oluşmaktadır. Bu ögeler ^(x) :

1. Hedefler
2. Hedef Davranışlar
3. Kapsam İçerik
4. Öğretme Durumları
5. Sınama Ölçme Durumları
6. Değerlendirme İşlemleri

Bu araştırmada elde edilen bulgulara 1. Hedef 2. Hedef davranışlar ve 3. Kapsam içerik yönünden metodun incelenmesi sonucunda ulaşılmıştır.

---

^(x) Çağdaş öğretim programı ögeleri eklerde açıklanmıştır.

3. BULGULAR

3.1. “Tutuş Pozisyonu” ve “Çalışmalar”ın Çözümlemesi İle Elde Edilen Devinişsel Hedef ve Hedef Davranışlar

Die folgenden Abbildungen machen keinen Anspruch darauf, die Handstellung beim Anschlag erschöpfend darzustellen; sie sind für das Anfangsunterricht in Betracht kommende Legatispiel maßgebend.

Richtige Handstellung

Richtige Handstellung

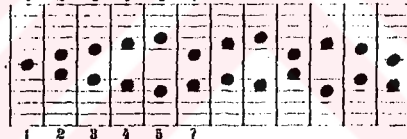
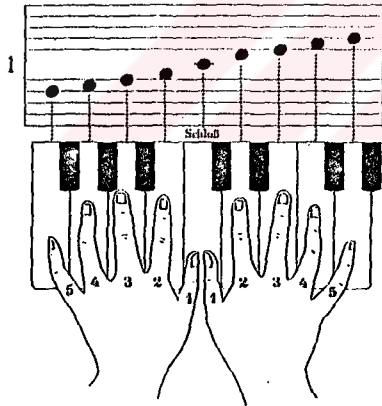
Unnatürliche, kramphafte Handhaltung mit eingedrückten Knöcheln,

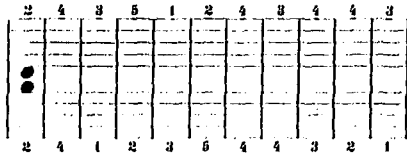
Verkehrtes Technik des unteren Fingergliedes

1. Abschnitt

Versieh die Noten in beiden Händen mit den Zahlen, die den betreffenden Fingern entsprechen.

Trage die Noten, die den Zahlen entsprechen, selbst ein.

Hedef Her iki eli klavye üzerinde doğru yerleştirebilme

Hedef Her iki elin 1. parmaklarını orta do tuşuna getirerek 2,3,4 ve 5 no'lu parmakları klavyede konumlandırabilme.

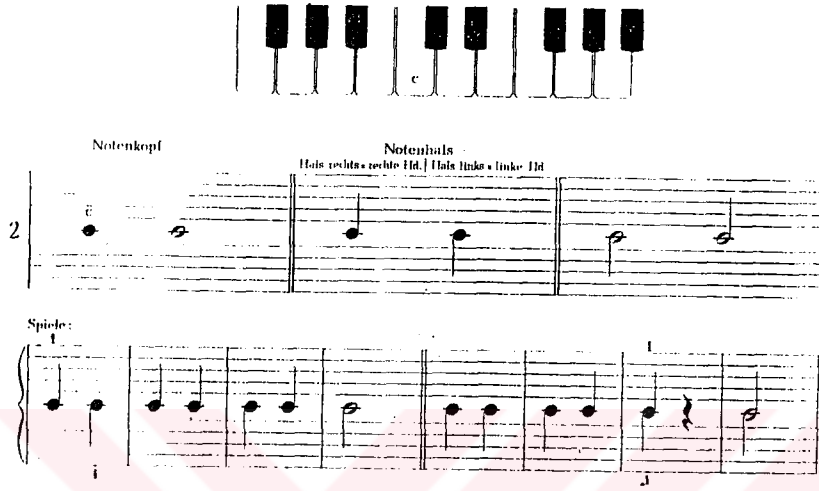
Hedef Dav.1) Her iki elin 5 parmağını klavye üzerine doğru yerleştirme

2) Elleri avuç içi yuvarlak gelecek şekilde klavyeye koyma

3) Parmak uçlarını dik basma.

- 4) Bilek konumunu klavyeyle aynı hizaya getirme
- 5) Her iki elde notaların parmaklarını tanıma, söyleme
- 6) Parmak numaralarına göre porte üstüne notaları yazma.

Şekil 3.1. Tutuş pozisyonu kısmında kapsanan hedef ve hedef davranışlar

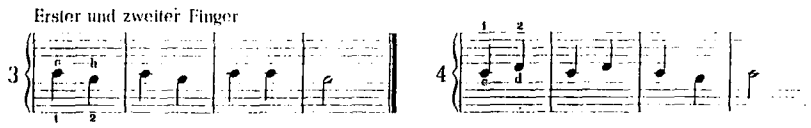

Hedef Her iki elin 1. parmaklarını kullanarak do notasını dönüşümlü olarak sürelerini sayarak çalabilme.

Hedef Dav.1) Do notasını ölçü içerisinde sayarak çalma

2) Do notasını dönüşümlü olarak her iki elin 1. parmaklarıyla çalma

Şekil 3.2. 2 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef İki elin 1. ve 2. parmaklarını Legato tekniğini kullanarak çalabilme.

Hedef Dav.1) Sol elde Si notasını çalma.

2) Sol elde notaları birbirine bağlayarak çalma.

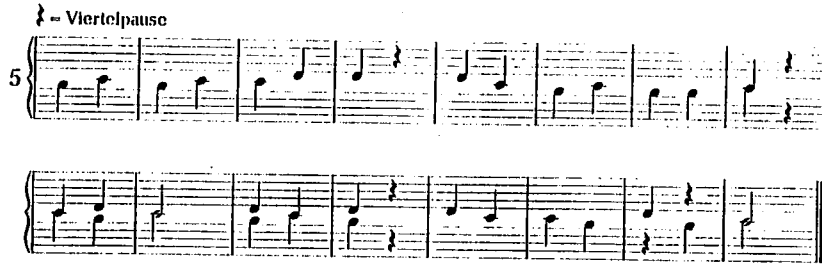
3) Sağ elde Re notasını çalma

4) Sağ elde bağlı çalma

5. İki elde geçiş yaparak notaları birbirine bağlı çalma.

Şekil 3.3. 3 ve 4 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Her İki elde notaları dikey okuyarak çalabilme.

Hedef Dav. 1) Parmaklarda legato tekniğini kullanarak çalma

2) Sol elde notaları birbirine bağlayarak çalma.

3) Sağ elde Re notasını çalma

4) Sağ elde bağlı çalma

Şekil 3.4. 5 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Her İki elde 3. parmakları kullanarak Mi ve La notasını çalabilme.

Hedef Dav. 1) Sağ elde Mi notasını çalma

2) Sol elde La notasını çalma

3. Ölçü içinde 2 vuruşluk esi sayarak çalma.

Şekil 3.5. 6/7 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Her iki elde 4. parmakları kullanarak Fa ve Sol notasını çalabilme.

Hedef Dav. 1) Sağ elde Fa notasını çalma.

2) Sol elde Sol notasını çalma.

3. Bir elde ikilik nota çalarken diğer elde dörtlük notalar çalma

4. Birbirinden bağımsız hareketlerle çalma

5. Aynı ölçüyü iki tekrarlı çalma

6. Değiştirici işaretlerle si bemol notasını çalma.

Şekil 3.6. 9 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Her iki elde nota bağlarını uygulayarak çalabilme.

Hedef Dav. 1) Birbirine bağlı olan iki aynı notanın ikincisini tekrar çalmama.

2) Yoğun bir şekilde aynı anda iki partiyi takip ederek çalma.

Şekil 3.7. 11 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

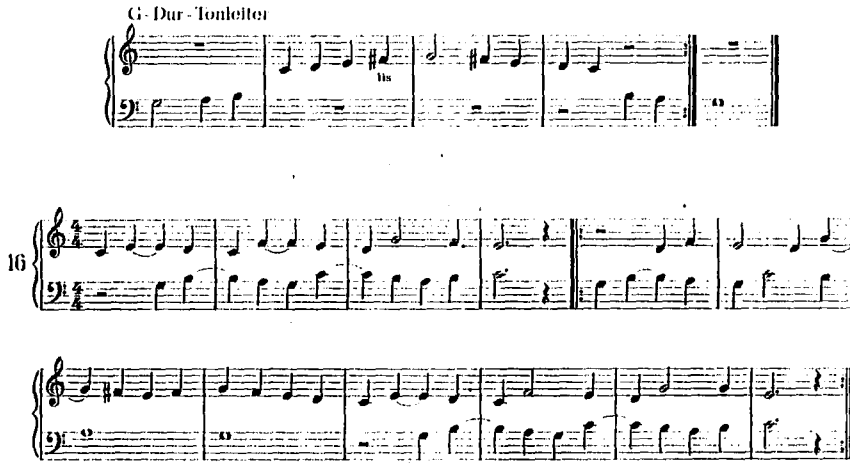
- Hedef Bütün parmakları kullanarak çalabilme.
- Hedef Dav. 1) Sağ elde Sol notasını çalma.
- 2) Sol elde Fa notasını çalma.
- 3) İlk iki ölçüde sağ elde başlayan motifi, sol elin aynı motif farklı notadan takip etmesiyle birlikte çalma.

Şekil 3.8. 13 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

- Hedef Portre üzerinde Sol ve Fa anahtarlarının konumunu öğrenerek, şimdiye kadar kazandırılan tüm hedefleri göstererek tuşe üzerinde çalabilme.
- Hedef Fa Majör tonunda dizi çalabilme
- Hedef Dav. 1) Portre üzerinde Sol ve Fa anahtarlarına göre okuyup çalma.
- 2) Şimdiye kadar kazandırılan hedef davranışlara uygun olarak çalma
- 3). Dizi çalma
- 4). Parmakların birbirini sırayla takip ederek çalma.

Şekil 3.9. 15 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

- Hedef Sol majör tonunda dizi çalabilme
- Hedef Nota bağlarına göre, Sol majör tonunda eser çalabilme
- Hedef Dav. 1) Sol majör dizi çalma
- 2) Sağ elde Fa # çalma
- 3) Ölçü içinde nota bağlarına uyarak çalma
- 4) Ölçünün son notasıyla, bir sonraki ölçünün ilk notasını bağlayarak çalma
- 5) Eser içerisinde ropriz (tekrar) yaparak çalma
- 6) Eser içerisinde Fa # notasını çalma
- 7) Her iki elde aynı anda nota bağlarını çalma

Şekil 3.10. 16 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışları

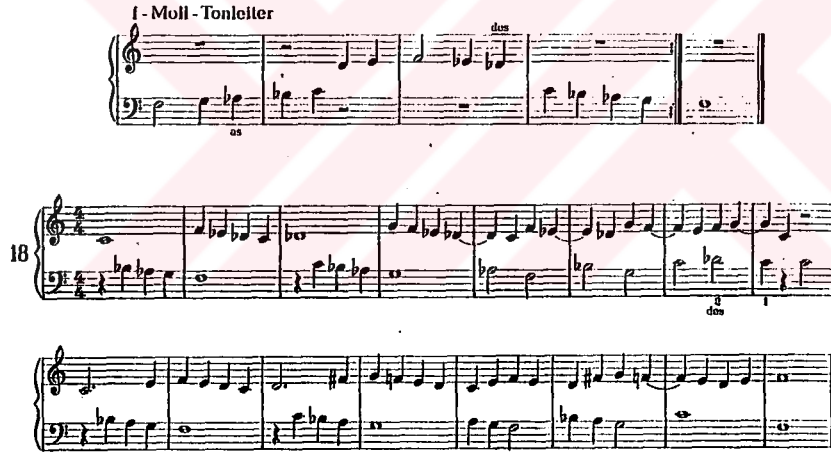

Hedef Eser içerisinde değiştirici işaretleri tanıyıp kullanarak çalabilme.

Hedef Dav. 1) Sağ elde Mi bemol notasını çalma

2) Aynı ölçü içerisinde bir notayı değiştirici işaretleri kullanarak hem bemol, hem naturel çalma.

Şekil 3.10. 17 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Eser içerisinde değiştirici işaretleri kullanarak tonalite kavramını duyurarak çalabilme.

Hedef Parmak geçişini uygulayabilme.

Hedef Fa minör tonunda dizi çalabilme

Hedef Dav. 1) Sağ elde Re bemol notasını çalma

2) Sol elde La bemol, Re bemol notasını çalma

3) Sık sık değiştirici işaretleri kullanarak çalma

4) Sol elde 1. parmağın üzerinde 2. parmağı geçirip çalma.

5) Geçiş yaptıysan sonra el pozisyonunu eski konuma getirip çalma

6) Fa minör tonda dizi çalma

Şekil 3.11. 18 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Her iki elde Legato tekniğini pekiştirerek melodik bir çalışma çalabilme

Hedef dav. 1) Legato tekniğine göre çalma

2) Ölçü içinde sona gelen sus işaretini sayarak çalma

Şekil 3.12. 20 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Etüd içinde bağlarla, motif cümle kavramlarını uygulayarak çalabilme

Hedef dav. 1) Her iki elde motiflerden sonra parmak ve bilek nefesi aldırarak çalma

2) Eksik ölçü sayarak çalma

3) Sol elde çift ses çalma

4) Müzik ifadelerini belli ederek çalma

Şekil 3.13. 21 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

2. Abschnitt
Erweiterung des Tonumfanges

Hedef Her iki elde (1. Bölümdeki el konumunun dışına çıkarak) parmakların tuşe üzerindeki konumunu genişleterek çalabilme.

- Hedef dav.**
- 1) Sağ elde orta Do'dan sonra gelen La, Si, ince Do notasını çalma
  - 2) Sol elde orta Do'dan önce gelen Mi, Re, kalın Do notasını çalma
  - 3) Sağ elde 5. parmak ince Do notasına gelerek bu konumda çalma
  - 4) Sol elde 5. parmak ince Do notasına gelerek bu konumda çalma
  - 5) Her iki el yeni konuma alışincaya kadar ayrı ayrı çalma.
  - 6) İki el beraber yeni konumda çalma.

Şekil 3.14. 22 nolu hedef çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Her iki elde 2 oktavda parmakların konumunu değiştirerek paralel ve ters hareketlerle çalma

Hedef dav. 1) İki eli beraber değişik parmak numaralarıyla başlayan konumda ters hareketlerle çalma

2) Her iki elde konum değiştirerek paralel hareketlerle çalma

Şekil 3.15. 23 nolu hedef çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Her iki elde parmak geçişlerini uygulayarak çalabilme

Hedef dav. 1) Farklı konumlarda 2 oktavı kullanarak 1. parmak üzerinden 3. parmak geçişini uygulayıp çalma.

2) 3. parmak altından 1. parmak geçişini uygulayıp çalma

3) Sağ elde 1. parmağı orta Do konumunda kalın Si notasına uzatarak çalma

4) Sağ elde 5. parmaktan 1. parmağa geçip konum değiştirerek çalma

5) Sağ elde 1. Parmak üzerinde 2. Parmağı geçirerek çalma

6) Sol elde sağ elde parmak geçişleri için kazandırılan hedef davranışların tekrarını yaparak aynı davranışları çalma.

Şekil 3.16. 25 nolu hedef çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Bir nota üzerinde notayı tekrarlamadan parmak değişimini uygulayabilme

- Hedef dav. 1) Ölçü içinde kısa sürede konum değiştirip çalma
 2) Her iki elde farklı zamanlarda 2 vuruşluk nota üzerinde, notayı tekrar çalmadan parmak değiştirme
 3) Her iki elde oktav çalma

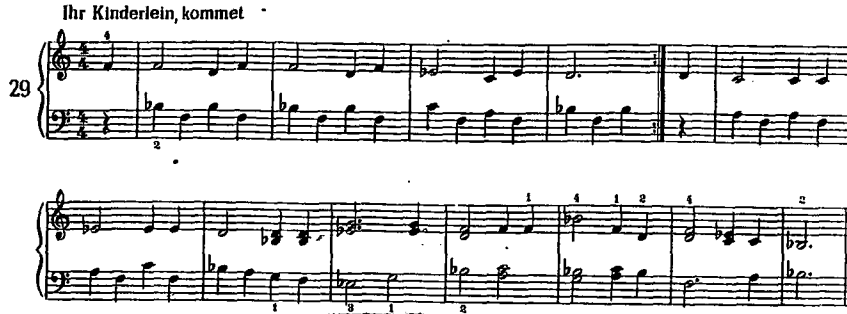
Şekil 3.17. 26 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Her iki elde staccato tekniğini uygulayarak çalabilme.

- Hedef dav. 1) İki elde tuşlara dokunup kaçarak kısa çalma
 2) Bir elde uzun değerli bir nota çalarken karşısında staccato çalma
 3) Her iki elde aynı tekniği kullanarak kısa çalma

Şekil 3.18. 28 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

- Hedef Çift seslerde Legato tekniğini uygulayarak çalabilme
 Hedef Bir partiyi diğer partiye eşlik eder gibi çalabilme
 Hedef dav. 1) Çift sesleri birbirinden koparmadan aynı anda çalma
 2) Çift seslerde bağlı çalma.
 3) Sağ elde melodiyi ön plana çıkararak çalma
 4) Sol elde eşlik ederek arka planda çalma.

Şekil 3.19. 29 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

- Hedef Elleri birbirinden bağımsız olarak çalabilme
 Hedef Tonalite kavramını algılayarak çalabilme.
 Hedef dav. 1) İki partide birbirini taklit ederek karşılıklı farklı zamanlarda aynı motifleri çalma.
 2) Portenin başında yazılan değiştirici işareti parça içinde çalma

Şekil 3.20. 30 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef İki oktav içerisinde dizi çalabilme

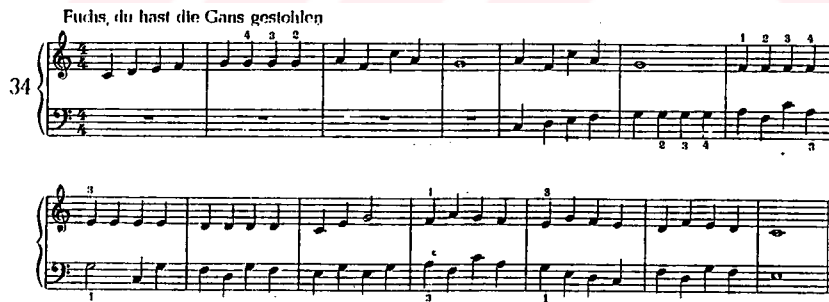
Hedef dav. 1) 2 oktavda bir elde dizi çalarken diğer elde 5 nota içinde (küçük konumda) eşlik edip çalma

2) Her iki elde zıt yönlerde hareket ederek dizi çalma

3) İki elde paralel hareket ederek dizi çalma

4) İki elde farklı zamanlarda başlayarak paralel hareket uygulayarak dizi çalma.

Şekil 3.21. 31 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Aynı nota üzerinde parmak değişimi yaparak parmak staccatosu çalabilme

Hedef dav.1) Sağ elde bir nota üzerinde 5.4.3. ve 2. parmakları kullanarak çalma

2) Sol elde bir nota üzerinde 1.2.3. ve 4. parmakları kullanarak çalma

3) Sağ elde gelen temayı, sonra sol elde geldiğinde ön plana çıkararak çalma

Şekil 3.22. 34 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Legato ve Staccato tekniğini her iki elde aynı anda çalabilme

Hedef dav. 1) Parça içinde ifade bağına uyarak çalma

2) Çift ses ve akorları staccato çalma

3) İki dizeğin ortak kullanımına dikkat edip çalma.

Şekil 3.23. 36 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Ölçü içinde belirtilmemiş zamana göre yazılmış notaları 3/4 lük ve 4/4 lük ölçüye uyarlayıp yazabilme

Hedef dav. 1) Sağ elde 4/4 lük zamana göre yazma

2) Her dizekte 8 likleri farklı zamanlara getirip yazma

3) Zamana göre yazılmış notaları çalma

4) Sol elde 3/4 lük zamana göre yazma

5) 3/4 lük zamana göre belirtilmiş ritimde çalma

6) Parmak geçişlerine önem vererek çalma.

Şekil 3.24. Ritmik çalışmalarda kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Armonik duyuma kontrpuant eklenmesiyle 3. sesi duyurarak çal.

Hedef dav. 1) Sol elle çalınması istenen orta partiyi süresi kadar çalma

2) 3. sesi tutarken melodiyi ön planda çalma

3) Sol eli eşlik ederek çalma

Şekil 3.25. 44 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

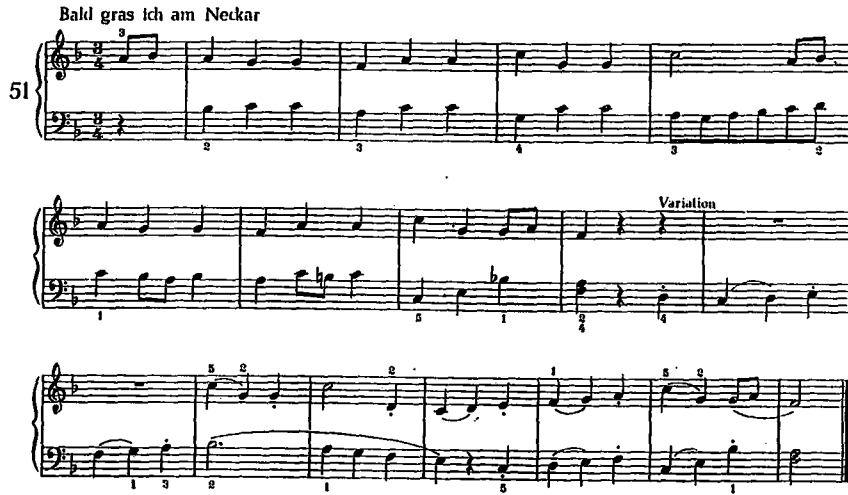

Hedef Ritmik öğelerden Senkop'u etüd içinde çalabilme

Hedef dav. 1) Senkop unsurunu sürekli sağ elde çalma.

2) Senkop çalarken tempoyu aksatmadan çalma.

Şekil 3.26. 47 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Varyasyon kavramını uygulayarak çalabilme.

Hedef dav. 1) Thema'yı çeşitliyerek parçanın ikinci yarısında bir karşı cevap olarak çalma.

Şekil 3.27. 51 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Her iki elin tuşudaki konumunu 1'er oktav daha genişleterek çalabilme.

Hedef dav. 1) Yeni konumda öğrenilen notaları çalma.

2) Ek çizgili notaları çalma.

3) Tuşede 4 oktavı tanıma.

Şekil 3.28. 3. Bölümde kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Her iki elde farklı konumlarda tuşede 4 oktavı kullanarak çalabilme

Hedef dav. 1) Klavyede elleri birbirine uzak ve yakın konumlarda çalma.

2) 4 oktavda nota okumayı geliştirici etüd çalma.

Şekil 3.29. 52 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Etüd içinde sürekli olarak sağ elde legato, sol elde staccato tekniğinde çalabilme.

Hedef dav. 1) Genişletilmiş tuşe konumunda sürekli iki farklı tekniği aynı anda çalma.

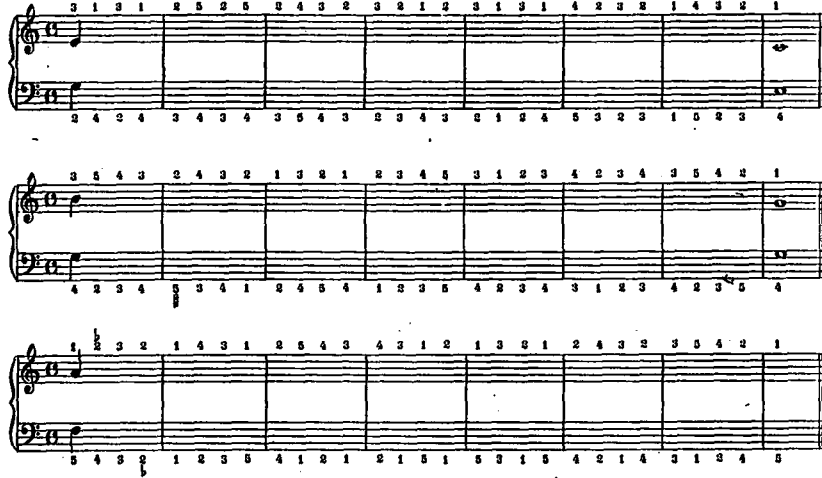
2) Sağ elde legato tekniğinde çalma.

3) Sol elde staccato tekniğinde çalma.

Şekil 3.30. 55 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Aufgabe:

Setze die den Zahlen entsprechenden Noten. Spiele zuerst nach Zahlen, dann nach Noten.

Hedef Sabit başlangıçta duateye göre notaları yazabilme ve çalabilme

Hedef dav. 1) Duateye göre notaları yazma

2) Yazılan notaları çalma

Şekil 3.31. 55 nolu sayfada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Müzik işaretlerine göre şimdiye kadar kazanılan hedef davranışları uygulayabilme.

Hedef dav. 1) Müzik işaretlerinden Dolap'ları uygulayarak çalma

2) D.C. (De Capo) işaretini görünce sondan başa dönerek çalışmayı ortada Fine yazan yerde bitirerek çalma.

3) Puandork işaretini çalma.

Şekil 3.32. 57 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Çeşitli tonlarda ek çizgileri kullanmadan bir anahtarı kullanarak her iki eli beraber okuyarak çalabilme.

Hedef dav. 1) Çeşitli tonlarda dizi çalma

2) Bir porte üzerinde iki elin partisini çalma.

3) Bir anahtardan diğer anahtara geçerek dizi çalma

Şekil 3.33. 59 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Aynı melodiyi belirli aralıklarla bir başka perdeden ve birbirini taklit ederek çalabilme.

Şekil 3.34. 60 nolu çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Evrensel bestecilerin küçük eserleriyle müzik tarihinden dağarcık oluşturmaya yönelik eserler çalabilme.

Şekil 3.35. 65 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Eserleri hız terimlerine uygun çalabilme

Hedef dav. 1) Eserin başında yazılı olan Andante temposuna göre çalma

2) D.C. al Fine terimine uyarak çalma.

Şekil 3.36. 69 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Parmakları güçlendirici ve tuşeye hakimiyet kazandırıcı teknik egzersizler çalabilme

Hedef dav. 1) Çeşitli aralıklarla parmak geçişi yapmadan bir konum üzerinde parmak egzersizleri çalma
 2) Notalara değişik bağlar uygulayarak çalma
 3) Hem legato, hem staccato çalma
 4) Egzersizleri kromatik çıkış yaparak sırayla diğer tonlara uygulayarak çalma.

Şekil 3.37. 69 nolu sayfada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Fuge kavramına göre çalabilme

Hedef dav. 1) Thema her partiye geldiğinde daha ön planda çalma.
 2) Thema'yı çalarken, ikinci partiyi arka planda çalma.

Şekil 3.38. 76 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

Hedef Şimdiye kadar kazandırılan tüm hedef ve hedef davranışları müzikal nüanslara göre çalabilme

Hedef dav. 1) Tuşe üzerinde mf çalma.

2) Tuşe üzerinde f çalma

3) Tuşe üzerinde ff çalma

4) Tuşe üzerinde decresc.cresc. çalma

5) Bağlı çalma

6) Staccato çalma

7) Marsch temposunda çalma.

Şekil 3.39. 79 nolu melodik çalışmada kapsanan hedef ve hedef davranışlar

3.3.1. Devinişsel hedef ve hedef davranışların genel görünümü (toplam sayısı), hedef alanı basamağı, davranış sayısı.

Çizelge 3.1. Devinişsel hedef ve hedef davranışların genel görünümü
toplam sayısı, hedef alanı basamağı, ilgili olduğu kısım ve
davranış sayısı.

Sıra No	HEDEFLER	HAB	DS.	İOK, İOE
1	Her iki eli klayve üzerine doğru yerleştirebilme	Dv3	4	Tutuş pozisyonu
2	1. parmakları kullanarak orta Do tuşuna getiri 2. 3. 4. ve 5.nolu parmakları klavyede konumlandırabilme	Dv2	2	1. 1. Bölüm
3	Her iki elin 1. Parmaklarını kullanarak Do notasını dönüşümlü olarak sürelerini sayarak çalabilme	Dv5	2	2
4	İki elin 1. ve 2. parmaklarını Legato tekniğini kullanarak çalabilme	Dv5	5	3-4
5	Her iki elde notaları dikey okuyarak çalabilme	Dv5	3	5
6	Her iki elde 3. parmakları kullanarak Mi ve La notasını çalabilme	Dv5	3	6-7
7	Her iki elde 4. parmakları kullanarak Fa ve Sol notasını çalabilme	Dv5	6	9
8	Her iki elde nota bağlarını uygulayarak çalabilme	Dv5	2	11
9	Bütün parmakları kullanarak çalabilme	Dv5	3	13
10	Portre üzerinde Sol ve Fa anahtarlarının konumunu öğrenerek şimdiye kadar kazandırılan tüm hedefleri ve hedef davranışları tuşe üzerinde çalabilme	Dv5	1	15
11	Fa majör tonunda dizi çalabilme	Dv5	1	15
12	Sol majör tonunda dizi çalabilme	Dv5	2	16

Çizelge 3.1'in devamı

13	Nota bağlarına göre, Sol majör tonunda eser çalabilme	Dv5	5	16
14	Eser içerisinde değiştirici işaretleri tanıyıp kullanarak çalabilme	Dv5	2	17
15	Eser içerisinde değiştirici işaretleri kullanarak tonalite kavramını duyarak çalabilme	Dv5	3	18
16	Parmak geçişini uygulayabilme	Dv5	1	18
17	Fa minör tonda dizi çalabilme	Dv5	1	18
18	Her iki elde Legato tekniğini pekiştirerek melodik bir çalışma çalabilme	Dv5	2	20
19	Etüd içinde bağlarla, motif cümle kavramlarını uygulayarak çalabilme	Dv5	4	21
20	Her iki elde parmakların konumunu genişleterek çalabilme	Dv5	6	22 2. Bölüm
21	Her iki elde 2 oktavda parmakların konumunu değiştirerek ters ve paralel hareketlerle çalabilme	Dv5	2	23
22	Parmak geçişlerini uygulayarak çalabilme	Dv5	2	25
23	Bir nota üzerinde notayı tekrarlamadan parmak değişimini uygulayabilme	Dv3	3	26
24	Her iki elde staccato tekniğini uygulayarak çalabilme	Dv5	3	28
25	Çift seslerde legato tekniğini uygulayarak çalabilme	Dv5	4	29
26	Elleri birbirinden bağımsız olarak çalabilme	Dv5	1	30
27	Tonalite kavramını algılayarak çalabilme	Dv5	1	30
28	İki oktav içerisinde dizi çalabilme	Dv5	1	30
29	Aynı nota üzerinde parmak değişimi yaparak parmak staccatosu çalabilme	Dv5	3	34
30	Legato ve Staccato tekniğini her iki elde aynı anda çalabilme	Dv5	3	36
31	Ölçü içinde belirtilmemiş zamana göre yazılmış notaları 3/4 lük ve 4/4 lük ölçüye uyarlayıp yazma	Dv5-6	5	sf. 35

Çizelge 3.1'in devamı

32	Armonik duyuma kontrpuant eklenmesiyle 3.sesi duyurarak çalabilme	Dv5	3	44
33	Ritmik öğelerden Senkop'u etüd içinde çalabilme	Dv5	2	47
34	Varyasyon kavramını uygulayarak çalabilme	Dv5	1	51
35	Her iki elin tuşedeki konumunu 1'er oktav daha genişleterek çalabilme	Dv5	3	3. bölüm
36	Her iki elde farklı konumlarda tuşede 4 oktavı kullanarak çalabilme	Dv5	2	52
37	Etüd içinde sürekli olarak sağ elde Legato, sol elde staccato tekniğinde çalabilme	Dv5	3	55
38	Sabit başlangıçta duateye göre notaları yazabilme ve çalabilme	Dv.5-6	2	55
39	Müzik işaretlerine göre şimdiye kadar kazanılan hedef davranışları uygulayabilme	Dv.2.3 6	3	57
40	Çeşitli tonlarda ek çizgileri kullanmadan bir anahtarı kullanarak her iki eli beraber okuyarak çalabilme	Dv5	3	59
41	Aynı melodiyi belirli aralıklarla bir başka perdeden ve birbirine taklit ederek çalabilme	Dv5	-	60
42	Evrensel bestecilerin küçük eserleriyle müzik tarihinden dağarcık oluşturmaya yönelik eserler çalabilme	Dv5	-	65
43	Eserleri hız terimlerine uygun çalabilme	Dv5	2	69
44	Parmakları güçlendirici ve tuşeye hakimiyet kazandırıcı teknik egzersizler çalabilme	Dv5-6	4	69
45	Fuge kavramına göre çalabilme	Dv5	2	76
46	Şimdiye kadar kazandırılan tüm hedef ve hedef davranışları müzikal nüanslara göre çalabilme	Dv5	7	79
TOPLAM			129	

3.2. Metod'un Genel Olarak Çözümlemesi İle Elde Edilen Bilişsel Hedef ve Hedef Davranışlara İlişkin Bulgular

Çizelge 3.2. Metod'ta kapsanan bilişsel hedef ve hedef davranışlar

1. Hedef	Notaların tuşede yerlerini ve parmak numaralarını tanıyabilme	1., 2., 3. Bölüm
Hedef Dav.	1. Parmak numaralarını söyleme	1
	2. Tuşede baştığı notanın adını söyleme	1
2. Hedef	Sus işaretlerini tanıyabilme	
Hedef Dav.	1. 1 vuruşluk sus işaretini söyleme gösterme	5
	2. 2 vuruşluk sus işaretini söyleme gösterme	7
	3. 4 vuruşluk sus işaretini söyleme gösterme	12
3. Hedef	Legato tekniğini tanıyabilme	
Hedef Dav.	1. Her iki elde parmakların Legato tekniğinde çalındığını söyleme, gösterme	5
4. Hedef	Değiştirici işaretleri tanıyabilme	
Hedef Dav.	1. Değiştirici işaretlerden (#) dizey'i tuşe üzerinde tanıma, söyleme	16,17,18
	2. Değiştirici işaretlerden (b) Bemol'ü tuşe üzerinde tanıma, söyleme	
	3. Değiştirici işaretlerden (♩) Naturel'i tuşe üzerinde tanıma, söyleme	
5. Hedef	Müzikte ifadeyi kavrayabilme	21
Hedef Dav.	1. Çalışma içinde motif fikrini kavrama	21
	2. Çalışma içinde cümle fikrini kavrama	21
6. Hedef	Ölçü içinde ritmik öğeleri tanıyabilme	16, 21
Hedef Dav.	1. Eksik ölçüyü sayarak söyleme, gösterme	21
	2. Senkop ritmi söyleme, gösterme	16,47
7. Hedef	Staccato tekniğini tanıyabilme	
Hedef Dav.	1. Staccato tekniğinde parmakların tuşeye dokunup kaçılacağını söyleme, gösterme	28
	2. Her iki elde aynı teknikle tuşede çalınacağını söyleme, gösterme	28,36

Çizelge 3.2'nin devamı

8. Hedef Hedef Dav.	Çift ses ve akorları tanıyabilme 1. Çift seste, iki sesin aynı anda basılıp tınlaması olduğunu söyleme 2. Akor'un birden fazla sesin aynı anda tınlaması olduğunu söyleme	20, 29 - 22,36
9. Hedef Hedef Dav.	Müzikte hız terimlerini tanıyabilme 1. Andante, teriminin yürük olduğunu söy. 2. Marsch, teriminin yürük olduğu söyleme	69 79
10. Hedef Hedef Dav.	Müzik terimlerini tanıyabilme 1. ♪ işaretin puandork olduğunu gösterme notayı veya sus'un değerinin yarısından fazla uzatıldığını söyleme, gösterme. 2. ✓ parmak veya bilek nefesi olduğunu söyleme, gösterme 3. İfade bağını söyleme, gösterme 4. Dolap işaretini söyleme, gösterme 5. ✂ işaretinin adının senyö olduğu söyleme 6. D.S. al Fine teriminin senyöye dön ve Fine de bitir anlamına geldiğini söyleme	65 21 36 69-75
11. Hedef Hedef Dav.	Nüans işaretlerini tanıyabilme 1. pp. (iki piyano) işaretini gösterme, çok sessiz demek olduğunu söyleme 2. p (piyano) işaretini gösterme, hafif demek olduğunu söyleme 3. mf (mezzoforte) işaretini gösterme, orta hafiflikte demek olduğunu söyleme 4. f (forte) işaretini gösterme, yüksek demek olduğunu söyleme 5. ff (iki forte) işaretini gösterme, çok yüksek demek olduğunu söyleme 6. < (crescendo) işaretini gösterme, hafiften yüksek sese doğru çıkmak olduğunu söyleme 7. > (decrescendo) işaretini gösterme, yüksekten hafif sese doğru inmek olduğunu söyleme	75, 76, 79

3.2.1. Bilişsel hedef ve hedef davranışların genel görünümü

Çizelge 3.3. Bilişsel hedef ve hedef davranışların toplam sayısı ve hedef alanı basamağı

Sn.	Hedef Adı	HAB	DS
1	Notaların tuşede yerlerini ve parmak numaralarını tanıyabilme	Bl.1	2
2	Sus işaretlerini tanıyabilme	Bl.1	3
3	Legato tekniğini tanıyabilme	Bl.1	1
4	Değiştirici işaretleri tanıyabilme	Bl.1	3
5	Müzikte ifadeyi kavrayabilme	Bl.2	2
6	Ölçü içinde ritmik öğeleri tanıyabilme	Bl.1	2
7	Staccato tekniğini tanıyabilme	Bl.1	3
8	Çift ses ve akorları tanıyabilme	Bl.1	2
9	Müzikte hız terimlerini tanıyabilme	Bl.1	2
10	Müzik terimlerini tanıyabilme	Bl.1	6
11	Nüans işaretlerini tanıyabilme	Bl.1	7
TOPLAM			32

3.3. Metod'un Genel Olarak Çözümlemesi İle Elde Edilen Duyuşsal Hedef ve Hedef Davranışlara İlişkin Bulgular

Çizelge 3.4. Metod'ta kapsanan duyuşsal hedef ve hedef davranışlar

1. Hedef	Piyano çalarken dikkatini doğru biçimde yoğunlaştırabilme	İOK
Hedef Dav.	1. Çalarken el pozisyonunu bozmamaya dikkat etme 2. Tuşede konum geliştirirken parmak numaralarına dikkat etme 3. Doğru nota basmaya dikkat etme	sf.7 1.2.3. Böl. Bütününde
2. Hedef	Eserleri akıcı bir biçimde çalmaya özen gösterebilme	
Hedef Dav.	1. Eserleri tempolarında çalmaya özen gösterme 2. Eserlerde istenen teknikleri uygulamaya özen gösterme 3. Güzel ve ifadeli çalmaya özen gösterme	Metodun bütününde

3.3.1. Duyuşsal hedef hedef davranışların genel görünümü

Çizelge 3.5. Duyuşsal hedef ve hedef davranışların toplam sayısı ve hedef alanı basamağı

Sn.	Hedef Adı	HAB	DS
1	Piyano çalarken dikkatini doğru biçimde yoğunlaştırabilme	Dy.1	3
2	Eserleri akıcı bir biçimde çalmaya özen gösterebilme	Dy.1	3
TOPLAM			6

Çizelge 3.6. Metod'ta kapsanan hedefler ve hedef davranışların toplam sayısı

Hedefler	HS	DS
Devinişsel	46	129
Bilişsel	11	32
Duyuşsal	2	6
TOPLAM	59	167

3.4. Metod'un İçerik (Kapsam) Yönünden İncelenmesi Sonucu Elde Edilen Yorumlar

Bulgulardan anlaşıldığı üzere metod kendi içinde 3 ana bölümden oluşmaktadır. 1. Bölümdeki orta Do konumundan başlayarak diğer 2 bölümde de konumlar genişletilir ve metodun sonuna gelindiğinde klavyenin tümü üzerinde öğrenci hakimiyet kazanabilmektedir.

1. Bölümde öğrenciye kazandırılmak istenen hedefler öncelikle parmakları klavye üzerinde doğru konumda yerleştirmek ve notaların tuşedeki yerlerini, parmak numaralarını ve portre üzerindeki konumlarını öğretmektedir. Orta Do

notasında, her iki elin 1. Parmaklarıyla başlayan ve sırayla diğer 5 parmağında tuşeye yerleştirilmesiyle 1. Konumda (1 oktavlık) etüd çalışmaları yaptırılır. Bu bölümden başlayarak metodun tümünde öğrenciye kazandırılmak istenen en önemli hedef Legato tekniğine dayalı hedef davranışlardır. Bu bölüm içinde motif, cümle, müzikal bağlar ve tonolite kavramına da giriş yapılmaktadır. Akorlar ve kontrpuant yazımları da bu bölümden başlayarak metod içinde yer almaktadır.

2. Bölümde konum genişletilerek, tuşede sağ ve sol elde orta Do'dan başlayarak 1'er oktavlık konumda çalınır. 2. Konumda tuşedeki orta Do konumundan çıkmak için parmak geçişlerine önem verilmektedir. Bu geçişleri beceri haline getirmek için egzersizler verilmiştir.

Legato tekniğine zıt bir teknik olan staccato tekniğine 2. Bölümde geçilmiştir. Metodun sonuna kadar aralıklı olarak bu tekniğe örnek olan eserler karşımıza çıkmaktadır. İki farklı tekniği aynı anda kullanarak ellerin birbirinden bağımsız kullanımına da önem verilmektedir. Farklı tonlarda gelen eserlere giriş ve hazırlık amacıyla dizi çalışmaları ve ritm duygusunu geliştirici egzersizler 2. ve 3. Bölümlerde yer almaktadır. Bu çalışmalar parmakların hakimiyet kazanmasına da kolaylık sağlamaktadır.

3. Bölümde birer oktav daha genişletilen konumla öğrenci aşamalı olarak tuşenin tamamını öğrenmiş olur ve bu bölümde kazandırılmak istenen hedef davranışlarda, daha çok öğrencinin müzikal duygusunu piyanoda ifadeli çalmasını geliştirici eserler çaldırmaktır. Evrensel bestecilerin ufak eserlerinden çaldırarak müzik edebiyatında dağarcık geliştirmeye yönelik çalışmalara yer verilmiştir.

Metod'taki tüm çalışmalar öğrenci tarafından çalındığında, piyano başlangıç eğitimi için kazandırılmak istenen tüm hedefleri düzenli bir şekilde kazanacağı anlaşılmaktadır.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölüm, yapılan incelemede ortaya çıkan sonuç ve önerileri kapsamaktadır. Araştırmada A.Burkard'ın "Piyano Çalmak İçin Yeni Öğretiler" adlı metodundaki tüm çalışmalar, egzersizler, Devinişsel, Bilişsel, Duyuşsal hedef ve hedef davranışlar yönünden çözümlenmiştir. Bu çözümlemelerden elde edilen bulgulara bakıldığında Metod'ta toplam 46 devinişsel, 11 bilişsel, 2 duyuşsal hedefin kapsandığı ortaya çıkmıştır.

Burkard'ın P.Ç.İ.Y.Ö adı metodu 3 ana bölümden oluşmaktadır. Metodun başlangıç eğitimi için çıkış noktası orta Do yöntemidir. Bu yöntemde her iki elin 1. Parmakları orta Do tuşu üzerinde başlamakta ve orta Do tuşu Fa ve Sol anahtarları arasında bir köprü oluşturmaktadır. Ve bu konum öğrenci için diğer başlangıç yöntemlerine göre daha hızlı ve düzenli bir eğitim programı oluşturmaktadır. Birinci parmaklardan sonra sırayla, simetrik olarak diğer parmaklarda devreye girer, daha sonra da tuşe konumu genişletilerek, klavyenin tümünde öğrenciye hakimiyet kazandırılmaktadır.

Melodiler başlangıçta iki ele bölüştürülmüş, sol elin eşlik ettiği melodik çalışmalara daha sonradan yer verilmiştir. Metod'ta öğrenciye başlangıç olarak kazandırılmak istenen en önemli teknik çalışma olarak Legato tekniğine önem verilmiştir. Bu tekniğe örnek olan çalışmalar 1. Bölümün ilk başından itibaren verilmiş, fakat staccato tekniğine birden geçiş yaparak öğrenciye bir teknik hazırlık yaptırılmamıştır. Bu hızlı geçiş öğrencide birdenbire Legato tekniğine, tam zıt olan staccato tekniğini çalmada zorluk getirmektedir. Eğitici bu metodta staccato tekniğini çalıştırırken öğrenciye yardımcı olacak egzersizler göstermelidir. Çünkü metod içinde bu tekniğe örnek olarak fazla çalışmalar da yer almamaktadır.

Aralıklar, akor yapıları, armonik duyumu hissettirebilecek melodik eserlere 1. Bölümün sonlarından itibaren yer verilmiş, fakat çok tonlu parçalara yer verilmemiştir. Oysa çok tonlu parçalara başlangıç eğitiminden itibaren giriş yapıldığı takdirde, öğrenci günümüz çağdaş müziğine uyum sağlamakta çağdaş bestecilerin eserlerini de deşifre etmekte ve çalmakta zorlanmamaktadır. Metod'ta birkaç tonalitenin dışına çıkılmamış olması öğrencide armonik açıdan da eksiklik yaratmaktadır.

Başlangıç metodları incelendiği takdirde, genel olarak ortaya çıkan eksiklik bu metod'ta da görülmektedir. Bu da teknik gücü artırıcı egzersizlerin metod içinde çok az denecek kadar yer almasıdır. Başlangıç metodlarında egzersizlerin yer almamasının nedeninin belki de, melodik olmamalarından kaynaklandığı düşünülebilir. Çünkü öğrencilerden gözlemlendiği üzere teknik çalışmaların zorlayıcı olması hep caydırıcı unsur olmaktadır. Ama yine de müzikal duyunun ve icra yönünün öne çıkarılması için teknik çalışmalara bireyin önem vermesi gerektiği açıklanmalıdır.

Metod içinde verilen dizi çalışmaları daha çok eserlerin tonlarına giriş yapmak, hazırlamak için konulmuş birer oktavlık çalışmalardır. İki elin parmaklarının çabukluğunu, gücünün artırıcı çalışmalara yer verilmemiştir. Aynı ellerde ritmik ve bağ çalışmalarına önem verilmiş, ama iki el egzersizlerde biraraya getirilmemiştir. Eğitcinin bu eksiklikleri giderebilmesi için, bu metodu çalıştırdığı süreçte, öğrenciyi farklı teknik egzersizlerin yer aldığı metodlardan yararlandırması gerekmektedir.

Yaş gurupları açısından incelendiğinde metod küçük yaş grubundaki çocukların ilgisini uyandıracak yapıda değildir. Metod öğrenciden kısa sürede daha çok verim alabilmek için el konumlarındaki farklılıklara çabuk

geçmektedir. Ve okul öncesi, oyun çağındaki çocuklar için bu hızlı bir süreçtir. Çocuk şarkılarına yer verilmediği, resimlerle zenginleştirilmediği için, küçük yaş gurubundaki çocukların bu methodla çalıştırıldığında ilgisini uyandıracak, sıkmayacak, farklı eğitim metodlarıyla, eğitim-öğretim programlarına takviye yapılmalıdır.

Bir genelleme yapıldığında, başlangıç eğitimi için, ilköğretim, gençlik ve yetişkinlik dönemlerinde metod'tan daha iyi verim alınmaktadır.

A.Burkard'ın "P.Ç.İ.Y.Ö" adlı metodunda önerdiği bir yöntemde eğitim sırasında eserler çalınırken öğrencinin şarkı söylemesine eğiticinin yer vermesidir. Metod içindeki eserlerde anahtarlardan birisi çalınabilir, diğeri de şarkı biçiminde söylenebilir. Bu çalışma hem bireyin müzik kulağını eğitmekte, hem de müzikal duyusunu geliştirmektedir.

Sonuç olarak araştırmada bütün bölümler, eserler ve egzersizler eksiksiz olarak incelenmiştir. İnceleme sonunda diğer başlangıç metodlarından izlediği yöntem açısından farklılık göstermekte olduğu ve öğrenciyi kısa sürede piyano eğitiminde belli bir noktaya getirerek doğru bir başlangıç yaptırdığı ortaya çıkmıştır.

P.Ç.İ.Y.Ö. adlı metod piyano eğitim-öğretim programları açısından, gerek mesleki, gerekse amatör piyano öğretiminde düzenli bir eğitim oluşturmakta olup, çağdaş-öğretim program yönünden de uygunluk taşımaktadır.

KAYNAKLAR

1. Say, A., Müzik Tarihi, 2. Basım, **Müzik Ansiklopedisi Yayınları**
2. Lasserre, P., Nietzsche'nin Müzik Üzerine Düşünceleri” **Pan yayıncılık**, Çev. İlhan UŞMANBAŞ.
3. Uçan, A., (1994), Müzik Eğitimi; Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar, **Müzik Ansiklopedisi Yayınları**, Ankara.
4. Altar, C.M. (1989), Opera Tarihi, **Kültür Bakanlığı Yayınları**, Cilt 1.
5. Fenmen, M. (1947), Piyanistin Kitabı, Ankara.
6. Çimen, G., (1995), Piyano Başlangıç Metotlarına Genel Bakış, **Orkestra Dergisi**, Sayı 258.
7. Fenmen, M., (1991), Müzikçinin El Kitabı, **Müzik Ansiklopedisi Yayınları**, Ankara.
8. Sözer, V., (1996), Müzik Ansiklopedik Sözlük, 4. Basım.
9. Sevgi, A., (1997), Abant İzzet Baysal Üniversitesi, **Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi**.
10. Uçan, A., (1994), İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi. **Müzik Ansiklopedisi Yayınları**, Ankara.
11. Gazimihal, M.R., (1961), Musiki Sözlüğü, İstanbul **Milli Eğitim Basımevi**

Hedefler

Hedefler; “Müzik öğretimiyle öğrencilere kazandırılması düşünülen ya da onlarda geliştirilmek istenen özelliklerdir”. Çağdaş öğretim programının en önemli ögesi hedeflerdir.

İlişkin oldukları davranış türlerine göre üç ana başlık altında sınıflandırılmaktadır :

a) Devinişsel , b) Bilişsel, c) Duyuşsal

Bloom ve arkadaşlarınca atılan ve izleyenlerin katkılarıyla geliştirilen “Aşamalı sınıflama”da hedefler, devinişsel, bilişsel ve duyuşsal olmak üzere üç ana alana ve her bir alanda da ana ve alt basamaklara ayrılır. Basamaklardan her biri bir öncekine dayalı ve bir sonrakine hazırlayıcıdır [1].

Aşamalı sınıflamanın ana ve alt basamakları aşağıdaki gibi özetlenmelidir :

a) Bilişsel Alan .	1. Belleme	2. Kavrama	3. Uygulama
	4. Çözümleme	5. Sentez	6. Değerlendirme
b) Duyuşsal Alan.	1. Alma	2. Karşılık verme	3. Doyum Sağlama
	4. Değer verme	5. Bütünleştirme	6. Niteleme
c) Devinişsel Alan.	1. Algılama	2. Kurulma	3. Yapma
	4. Düzenleştirme	5. Beceri haline getirme	6. Yaratma

Hedef davranışlar

Bir hedefin çözümlenerek gözlenip ölçülebilir öğrenci davranışlarına dönüştürülmesiyle ortaya çıkan, o hedefle ilgili kritik davranışlardır. Hedef davranışlar, ilişkin olduğu hedefin altında sıralanır. Böylece her hedefin bir hedef davranışlar takımı olur.

İçerik

İçerik; bir eğitim programının kapsadığı konu alanına ilişkin olgular, kavramlar, ilkeler, yöntemler vb. ifade eden bir terimdir. Öğretim sürecinde

öğrencilere kazandırılacak bilgiler içeriği oluşturur. Hedef ve hedef davranışlar belirlenirken uygun bir içerikle kenetli olması beklenir. Öğretim programında içerik “hedefler ve hedef davranışlarla kenetli olarak ünite ve konular biçiminde düzenlenir.

Öğretme durumları

Öğretme durumları, öğrencilerin hedef davranışları kazanmaları, beklenen öğrenmeyi gerçekleştirebilmeleri için olanak sağlamak üzere hazırlanıp düzenlenen çevredir. Öğretme sürecinde, öğretmenin, öğretme hizmetleri kapsamında gerçekleştirmesi gereken önemli görevleri vardır. Ve bu görevler ya da öğretici davranışlar maksada hizmet edici biçimde yerine getirildiği ölçüde etkili ve verimli olur. [1].

Sınama/ölçme Durumları

Öğrencilerin hedef davranışları kazanıp kazanmadığını, bunları kazanmada ya da öğrenmede eksiklik, yanlışlık ve güçlükleri olup olmadığını belirlemek için gerekli bilgileri elde etmek için hazırlanıp düzenlenen çevredir. Sınama durumları; öğrenci, öğretim, program ve öğretmen hakkında bilgi verir [1].

Değerlendirme İşlemleri

Sınama/ölçme durumlarında elde edilen ölçme sonuçlarını hedeflerde kapsanan ya da onunla birlikte hedef davranışlarla karşılaştırarak (önceden belirlenen ölçütlere vurarak) öğrenci, öğretmen, öğretim ve program hakkında bir yargıya varma sürecidir. Yalın anlamıyla değerlendirme, “ölçme sonuçlarını bir ölçüte vurarak bir değer yargısına ulaşma işlemidir”.

Bir ğretim programında, yönelik olduğu amaca göre üç tür değerlendirme yapılır. Bunlar ağağıdakilerdir :

1. Tanıma-yerleştirmeye yönelik değerlendirme (ğretim başında)
2. İzleme-biçimlendirmeye yönelik değerlendirme (ğretim sürerken)
3. Düzey belirlemeye yönelik değerlendirme (ğretim sonunda)

ÖZGEÇMİŞ

1969'da İstanbul'da doğdu. 1981 yılında Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano bölümüne Tulga ÇETİZ'in öğrencisi olarak başladı. 2 yıl sonra Doç.Banu PERK'in öğrencisi olarak lisans kısmından mezun oldu. Aynı yıl H.Ü. Ankara Devlet Konservatuvarı Opera Ana Sanat dalında şan korrepitörü olarak göreve başladı. 1994-1995, 1995-1996 öğretim yıllarında Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi bölümünde piyano ve korrepitasyon derslerinde öğretmenlik yaptı. Ayrıca 1995 yılından itibaren Ankara Devlet Opera ve Balesi'nde Şan Korrepitörü ve Orkestra Piyanisti olarak görevini sürdürmekte ve konservatuardaki görevini de devam ettirmektedir.

T.C. MİLLÎ EĞİTİM KURULU
DANIŞMANLIK MERKEZİ